

Дистанційна підтримка родинного виховання*

Нині у світі є чимало засобів, щоб створити якісний відеопродукт. Технологічні аспекти організації комунікації з учасниками освітнього процесу окреслено в Методичних рекомендаціях щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану (лист МОН від 02.04.2022 № 1/3845- 22).

Є багато форм онлайн-комунікацій з батьками, зокрема: відеоконференція, відеолекція, відеозаняття, форум, чат, блог, електронна пошта, анкетування, соціальні мережі. Їх варто застосовувати комплексно й системно. Чільне місце в супроводі родинного виховання, зокрема в педагогічній просвіті батьків, сьогодні займають різні форми відеозвернень. Найбільш ефективними, на наш погляд, є відеоконференції та відеолекції, під час яких педагог розкриває окремі питання з певних напрямів виховання та розвитку дітей. Проте відео конференції наразі проводити непросто, адже батьки перебувають у різних умовах і всім одночасно підключитися до спілкування онлайн зазвичай складно. Тож у пріоритеті залишаються відеолекції як основний вид педагогічної просвіти батьків, а також відеозаняття та записи майстер-класів. Останні покликані допомогти організувати взаємодію батьків і дитини під час різних видів діяльності — художньо-прикладної, музичної, фізкультурної тощо.

Готуючи відеоконтент для батьків, необхідно враховувати психолого-педагогічні особливості сприйняття матеріалу з екрану. Слід пам'ятати, що сучасні батьки мають високі запити до відеоконтенту. Відео має викликати в слухача ефект присутності, бути інтерактивним, спонукати до діалогу та мотивувати до подальшого спілкування. Цього можна досягти за допомогою анімованих презентацій, комп'ютерної графіки з мовленнєвим супроводом, відеоскрайбінгу тощо.

Побудова відеоконтенту значною мірою залежить від **мети та аудиторії**, до якої звертається педагог. Це можуть бути:

- *батьки* — їм доцільно надавати поради з виховання дітей або практичного виконання завдань, скажімо, з виготовлення творчих виробів спільно з дітьми, розучування слів до пісні тощо;
- *батьки з дошкільниками* — спільний перегляд інтерактивної тематичної театралізованої вистави або огляд слайдів із зображенням спільно виконаних творчих робіт, спільне виконання руханок тощо.

Подбайте, щоб відеоконтент з психолого-педагогічної просвіти батьків не був нудними та статичними. Виклад інформації має бути динамічним, може містити цікаві, провокативні проблемні запитання та змодельовані ситуації, що мають спонукати батьків до самостійних роздумів, корекції взаємин з дитиною. Основні тези мають бути сформульовані так, щоб вони чітко окреслювали проблему, активізували думку батьків та спонукали їх

до дії. Таке живе й динамічне спілкування онлайн задіює післядовільну увагу, а відтак утримує батьків біля екранів їхніх гаджетів.

Якщо ви плануєте за допомогою відеозаняття чи майстер-класу залучити до **взаємодії батьків і дітей**, важливо продумати відповідні дії та інструкції до найдрібніших деталей. Виклад має бути чіткий і послідовний. Демонстрацію дій бажано зафілювати з різних ракурсів, щоб робота над творчим виробом, рухом чи іншими діями чітко відображалася з різних сторін. Процес онлайн спілкування з батьками має бути динамічним. Одноманітність — це головний ворог ефективної взаємодії.

Дистанційну підтримку родинного виховання можна реалізувати у вигляді інтерактивного відео, відеолекції, відеоскрайбінгу, за допомогою скрінкастів, інфографіки, анімації тощо. Найдоцільнішими для використання під час дистанційної роботи з батьками є відеосупровід, відеолекція та відеодемонстрація.

Перевага таких пізнавальних відео в тому, що переглядаючи їх, батьки можуть ставити відео на паузу, відмотувати, знов і знов переглядати певний відрізок зі зручною для себе швидкістю. Якщо частина інформації занадто нудна чи вже відома батькам, вони можуть її пропускати й переходити до інших частин. Це дає змогу не лише уникати непотрібних повторів та економити час, а й самостійно обирати обсяг матеріалу відповідно до наявного рівня психолого-педагогічних знань.

Утримати увагу батьків під час перегляду відео допомагають різні інтерактивні елементи, як-от: слайдшоу, фоторепортаж, відеоскрайбінг, відеотаймлайн тощо. Короткий **фоторепортаж** чи **слайдшоу** в сім — дев'ять слайдів на тему відеолекції можуть повернути увагу батьків та підвищити інтерес до порушеної теми.

Прикрасить відеолекцію для батьків також **відеоскрайбінг** (video scribing) — анімація, під час якої мальоване зображення створюють безпосередню на очах глядачів. Перевагою відеоскрайбінга є його здатність тривалий час утримувати увагу глядача. Звісно, професійний відеоскрайбінг потребує значних вмінь та технічних знань. Та оскільки існують спеціальні сервіси, які дають змогу створювати історію, використовуючи вже готові сцени, персонажів та сценарії, відеоскрайбінг став доступним і для педагогів-аматорів.

Відеотаймлайн — це відеовкраплення, яке дасть змогу продемонструвати об'єкт чи явище в часі. Скажімо, наочно продемонструвати батькам перебіг розвитку дитини, відобразивши зміни, що відбуваються в кожному віковому періоді.

Для того, щоб створити якісне відеозаняття, дотримуйте певного алгоритму.

Визначте мету

Насамперед, важливо чітко визначити мету та очікуваний результат

від відео. Для цього слід відповісти на запитання:

- Що я хочу показати/розказати батькам своїх вихованців?
- Як я хочу це зробити?
- Який результат для моїх вихованців матиме те, що їхні батьки переглянуть це відео?

2

Складіть план відео

Тематика відео має відповідати календарному плануванню або темі тижня, за якою ви зараз надаєте допомогу в освітній діяльності батькам. Педагогічний супровід має носити системний та послідовний характер. План дасть змогу структурувати виступ — продумати тези, поради та приклади, які зроблять його цікавим та зрозумілим. А ще допоможе уникнути зайвих пауз, вигуків і слів-паразитів, бо напихваті завжди буде шпиргалка, якщо ви раптом зіб'єтесь і втратите хід думок.

Почніть з найцікавіших фактів або коротко розкажіть, про що йтиметься. Продумайте, які відеовключення допоможуть вам докладно розкрити тему. Насамкінець узагальніть надану інформацію та ще раз пройдіться по ключовим моментам. Закінчіть невеликим анонсом наступного заняття — батьки завжди мають чекати на продовження.

3

Оберіть спосіб запису відео

Спосіб запису відео прямо залежить від мети. Можна поєднувати в кадрі лектора та слайди, тобто картинку з голосовим супроводом. Підготуйте відеовкраплення, якими «розбавите» усне мовлення, та всі необхідні атрибути.

4

Проговоріть текст і протестуйте звук

Перед записом відео проговоріть текст уголос, виберіть оптимальну гучність і темп мовлення. Відтак зробіть пробний запис та встановіть камеру на потрібній відстані, аби домогтися бажаної гучності.

5

Облаштуйте місце зйомок

Якісне відео істотно залежить від картинки, яку бачать глядачі за вашою спиною. Тож подбайте про відповідне тло. Пробний запис допоможе з'ясувати, чи не потрапляють у камеру сторонні предмети. Також заздалегідь подбайте, щоб у камеру не потрапили члени сім'ї, що проходять повз, домашні улюбленці тощо.

6

Продумайте свій образ

Зовнішній вигляд з перших секунд приковує увагу глядача. Тож його слід продумати до дрібниць. Зачіска та одяг мають бути охайними й гармонійно доповнювати образ. Відмовтеся від великої кількості аксесуарів, якщо вони не передбачені темою заняття. Яскравий принт на одязі, блискітки та прикраси також відволікають увагу глядачів. Тож надавайте перевагу в одязі пастельним тонам і діловому стилю.

7

Відрегулюйте освітлення

Від того, як ви розмістите камеру під час зйомок, залежить якість зображення. Якщо освітлення не вистачає, — використайте настільну лампу. Для цього розташуйтеся на відстані двох — трьох метрів від тла та направте на себе світло. При цьому важливо, аби лампа вас не засліплювала.

8

Зніміть відео

Не варто записувати одразу все відео повністю. Короткі дублі дадуть змогу за потреби поміняти ракурс камери. А ще — спростять монтаж та істотно урізноманітнять відеоряд. Окрім того, між дублями ви зможете перепочити, пригадати текст та відкоригувати всі «проколи», які бачите в кадрі.

9

Протестуйте відео

Після того як відео знято й змонтовано, запросіть до перегляду незалежного експерта — когось із дорослих членів сім'ї чи колегу. Вислухайте його експертну оцінку, за потреби доопрацюйте відеоконтент і лише потім надсилайте відео батькам.

Тісна співпраця з батьками вихованців та їхніми родинами через різні форми спілкування онлайн неодмінно поліпшить взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу, а відтак і якість дошкільної освіти в непростий для нас всіх час. Успіхів вам у цій справі!

*За матеріалами статті Оксани Гура «Секрети дистанційної підтримки родинного виховання»; журнал «Вихователь-методист дошкільного закладу» №11, 2022 р.